DAILY ASSAM

চিঠি

শীলভদ্ৰ

পাঠটো নিৰ্বাচন কৰাৰ উদ্দেশ্য ঃ

শীলভদ্ৰ এগৰাকী সুনিপুণ চুটিগল্প লেখক। তেওঁ একবিংশ শতিকাৰ প্ৰথম দশকলৈকে (মৃত্যু পৰ্যন্ত) চুটিগল্প লিখি যায়। শীলভদ্ৰই বাস্তৱ জীৱনৰ সৰু সৰু যেন লগা ঘটনা একোটাক বিষয়বস্তু হিচাপে লৈ গল্প লিখে যদিও তাৰ মাজতে অসাধাৰণত্ব প্ৰকাশ পায়। তদুপৰি সৰল ভাষা আৰু মেদহীন বৰ্ণনাই তেওঁৰ চুটিগল্পসমূহক সুখপাঠ্য কৰি তোলে।

'চিঠি' চুটিগল্পটি তেওঁৰ ১৯৯৪ চনত প্ৰকাশিত 'চিঠি আৰু অন্যান্য গল্প' সংকলনৰপৰা লোৱা হৈছে। এসময়ত চিঠিয়েই আছিল মানুহৰ যোগাযোগৰ মূল মাধ্যম। আপোনজনৰপৰা একোখন চিঠি পোৱা বা চিঠিৰ অপেক্ষাত থকাটো মানুহৰ বাবে মধুৰ অভিজ্ঞতা আছিল। বৰ্তমান বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তিয়ে মানুহৰ মাজৰ যোগাযোগ দ্ৰুত কৰি তোলাৰ ফলত চিঠিৰ প্ৰাসঙ্গিকতা কমি গ'ল আৰু পূৰ্বৰ চিঠিকেন্দ্ৰিক মধুৰতা হেৰাই গ'ল। 'চিঠি' চুটিগল্পটিত চিঠিক কেন্দ্ৰ কৰি সৃষ্টি হোৱা মধুৰতা সুন্দৰকৈ প্ৰকাশ পাইছে। এনেধৰণৰ বাস্তৱতাৰে চুটিগল্প ৰচনাত শীলভদ্ৰ সিদ্ধহস্ত। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক শীলভদ্ৰৰ গল্পশিল্পৰ লগত পৰিচয় দিয়াৰ মানসেৰে এই পাঠটি নিৰ্বাচন কৰা হৈছে।

লেখক পৰিচিতি ঃ

শীলভদ্ৰৰ প্ৰকৃত নাম ৰেৱতীমোহন দত্ত চৌধুৰী। সাহিত্য ৰচনাৰ বাবে

তেওঁ শীলভদ্র ছদ্মনাম (Pen Name) গ্ৰহণ কৰে। শীলভদ্ৰৰ জন্ম হয় ধুবুৰী জিলাৰ গৌৰীপুৰত ১৯২৪ চনত। প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ শীলভদ্ৰই কটন কলেজত বিজ্ঞানৰ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে। পৰৱৰ্তী সময়ত বাংলাদেশৰ কাৰমাইকেল কলেজৰপৰা গণিত বিষয়ত স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ কৰে। ১৯৪৬ চনত তেওঁ কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰপৰা গণিত বিষয়ত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ দ্বিতীয় স্থান লাভ কৰি স্নাতকোত্তৰ পৰীক্ষা উত্তীৰ্ণ হয় আৰু ১৯৪৭ চনত তেওঁ কটন কলেজৰ গণিতৰ অধ্যাপক হিচাপে যোগদান কৰে। তাত দুবছৰ শিক্ষকতা কৰাৰ পাছত কিছুদিন ঠিকাদাৰ, সাংবাদিক আৰু চাহ বাগিচাৰ সহকাৰী পৰিচালক হিচাপে কাম কৰে। ১৯৫৭ চনত তেওঁ অসম অভিযান্ত্ৰিক মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক হিচাপে যোগদান কৰে আৰু তাৰপৰাই ১৯৮২ চনত অৱসৰ গ্ৰহণ কৰে।

শীলভদ্ৰই সাহিত্যিক জীৱন আৰম্ভ কৰে উপন্যাস ৰচনাৰে। ১৯৭১ চনত তেওঁৰ প্ৰথম উপন্যাস সংকলন 'মধুপুৰ আৰু তৰংগিনী' প্ৰকাশ পায়। পৰৱৰ্তী সময়তো তেওঁ উপন্যাস ৰচনা কৰে যদিও গল্পকাৰ হিচাপেহে অধিক খ্যাতি অৰ্জন কৰে। ১৯৭৫ চনত তেওঁৰ প্ৰথম গল্প সংকলন 'বাস্তৱ' প্ৰকাশ পায়। ইয়াৰ পাছত তেওঁৰ কুৰিখনৰো অধিক গল্প সংকলন প্ৰকাশ পায়। তাৰে কেইখনমান হ'ল ঃ 'কোনো ক্ষোভ নাই', 'সমুদ্ৰতীৰ' 'তৰুৱা কদম', 'উত্তৰণ', 'দায়িত্ব আৰু অন্যান্য গল্প', 'আকৌ মধুপুৰ', 'মধুপুৰ বহুদূৰ', 'তৰ্পণ', 'চিঠি আৰু অন্যান্য গল্প', 'আপোন মানুহ', 'জীৱনৰ ৰং' ইত্যাদি। শীলভদ্ৰই 'ৰিপভান উইংকল আৰু কেইটামান গল্প' আৰু 'ৰূপান্তৰ' নামৰ দুখন গ্ৰন্থ অনুবাদো কৰিছিল।

সাহিত্যকৰ্মৰ স্বীকৃতি হিচাপে শীলভদ্ৰই কেইবাটাও বঁটা লাভ কৰে। ১৯৯০ চনত 'অনুসন্ধান' উপন্যাসৰ বাবে অসম প্ৰকাশন পৰিষদ বঁটা আৰু ১৯৯২ চনত 'দায়িত্ব আৰু অন্যান্য গল্প' শীৰ্ষক গল্প সংকলনৰ বাবে ভাৰতীয় ভাষা পৰিষদৰ বঁটা লাভ কৰে। ১৯৯৪ চনত শীলভদ্ৰই 'মধুপুৰ বহুদূৰ' গল্প

সংকলনৰ বাবে সাহিত্য অকাদেমি বঁটা লাভ কৰে। সাহিত্যক্ষেত্ৰলৈ আগবঢ়োৱা জীৱনজোৰা অৱদানৰ বাবে ২০০২ চনত তেওঁক অসম উপত্যকা সাহিত্য বঁটাৰে সন্মানিত কৰা হয়।

২০০৮ চনৰ ২৯ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে শীলভদ্ৰৰ মৃত্যু হয়।

মূল পাঠ ঃ

(১)

দুয়োৰে বয়স হৈছে। অৱসৰ লোৱাৰ কেইবা বছৰো হ'ল। দুয়ো চহৰৰ ভিন্ন প্ৰান্তত থাকে। চহৰত আলৈ-আহুকাল নোহোৱাকৈ বাস কৰিবলৈ হ'লে আনুষঙ্গিক যিবোৰ সা-সুবিধা লাগে দুজনৰ এজনৰো সেইবোৰ নাই। গাড়ী নাই, ফোন নাই। যোগসূত্ৰ ৰাখিবলৈ বিচাৰিলেও উপায় নাই। চিটি বাছত যিহে ভিৰ, উঠিবলৈ ভয় লাগে। যোগসূত্ৰ ৰাখে কেনেকৈ?

ভূদেৱ চৌধুৰী আৰু প্ৰশান্ত শৰ্মা। ইমান ঘনিষ্ঠ বন্ধু কিন্তু পৰস্পৰৰ চিঠি-পত্ৰ লিখাৰ অভ্যাস নাই। চিঠি লিখিও যে যোগাযোগ ৰাখিব পাৰি এই চিন্তা মনলৈ অহাই নাই।

আশ্চৰ্য কাণ্ড। হঠাতে ভূদেৱ চৌধুৰীয়ে প্ৰশান্তলৈ এখন চিঠি লিখিলে। 'তুমি' বুলি লিখা আৰম্ভ কৰিছিল। কিন্তু 'তুমি' কাটি 'তই' বুলিয়েই লিখিলে। তৃতীয় শ্ৰেণীৰ পৰা একেলগে পঢ়া, চিৰকাল 'তই' বুলি সম্বোধন কৰি আহিছে, এতিয়া হঠাতে আৰু 'তুমি' কিয়? প্ৰশান্ত শৰ্মালৈ লিখা ভূদেৱ চৌধুৰীৰ এইখনেই প্ৰথম আৰু শেষ চিঠি।

(২)

চিঠি এখনেই চিঠিৰ মূল্য। ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰৰ মৃত্যুৰ পঞ্চাছ বছৰ পিছতো এতিয়াও বঙালী আলোচনীত তেওঁৰ চিঠিবোৰ ছপা হৈ আছে। প্ৰতিখন চিঠিৰ প্ৰতিটো বাক্য যে অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ তেনেকুৱাও নহয়। অতি সাধাৰণ গতানুগতিক উক্তি। পৰিচিত-অপৰিচিত অজস্ৰ মানুহে ৰবীন্দ্ৰনাথক চিঠি দিছিল। এশাৰী কিবা উত্তৰ পালে, সেয়েই অমূল্য সম্পদ। পুৰুষানুক্ৰমে সঞ্চয়

কৰি থ'বলগীয়া সম্পত্তি। চিঠি এখনত কি লিখা থাকে তাতোকৈ চিঠিখনৰ মূল্য বহুতো বেছি। প্ৰিয়জনৰ পৰা চিঠি এখন পোৱাৰ আনন্দই বেলেগ।

ভূদেৱ চৌধুৰী আজিকালি নিজেও চিঠিৰ কাৰণে বৈ থাকে। তেওঁলোকৰ ফালে পিয়নজন একমান বজাত আহে। তেওঁ ঘড়ী চাই থাকে। এক বাজিবৰ হ'লে তেওঁ বাহিৰৰ কোঠাত বহি বাটৰ ফালে দৃষ্টি নিবদ্ধ কৰি ৰাখে। অৱশ্যে তেওঁ হাতত এখন কিতাপ বা আলোচনী লয়। আচলতে তেওঁ পিয়নজনৰ কাৰণে বৈ থকা নাই। কিবা চিঠিপত্ৰ থাকিলে তেওঁতো দি যাবই। ৰখি থাকিব লাগিছে কিয়? ৰখি থকাটো যেন লাজৰ কথা।

কেতিয়াবা কিবা কাৰণে পিয়নজন অহা সময়ত ঘৰত নাথাকিলে ঘৰলৈ আহি তেওঁ প্ৰথমেই প্ৰশ্ন কৰে।

"চিঠিপত্ৰ কিবা আহিছে নেকি?"

তেওঁৰ পৰিবাৰে যুক্তিপূৰ্ণ কথাই কয়।

"ক'ৰ পৰা চিঠি আহিব? কোনে চিঠি দিব?" সংগত প্ৰশ্ন। কোনে তেওঁক চিঠি দিব আৰু কিয় দিব? এইটো তেওঁৰ পৰিবাৰৰ উদাসীনতা নে অভিমান? চৌধুৰীৰ প্ৰতি অনুকম্পাওতো হ'ব পাৰে। কঙালৰ দৰে কিয় তেওঁৰ এই মানসিক অৱস্থা?

সঁচা কথা। কোনে তেওঁলৈ চিঠি লিখিব? তেওঁৰ ল'ৰাজন তেওঁৰ লগতে থাকে, ছোৱালীজনীৰ বিয়াও এই চহৰতে হৈছে। তেনেহ'লে লিখে কোনে? কাৰ কি প্ৰয়োজন?

চিঠিৰ কাৰণেই চিঠিৰ মূল্য। চিঠি এখনে তাত যি লিখা থাকে তাতোকৈ বহুতো কিবাকিবি কঢ়িয়াই আনে। মই ভালে আছোঁ, আশাকৰোঁ তোমাৰ ভাল। এই সামান্য কেইটামান শব্দই মনত কিমান আলোড়ন সৃষ্টি কৰিব পাৰে। কিমান বিভিন্ন অনুভূতিৰ উত্তাল তৰংগ সৃষ্টি কৰিবও পাৰে।

বিয়াৰ পিছত কিছুমান অসুবিধাৰ কাৰণে চৌধুৰী কিছুদিন অকলে বাগানত আছিল। তেওঁ তেওঁৰ পৰিবাৰক কিছুদিনৰ কাৰণে গাঁৱৰ ঘৰত থৈছিল।

তেতিয়া পৰিবাৰৰ চিঠিৰ কাৰণে কি ব্যাকুল প্ৰতীক্ষা। টিংখঙৰ পৰা বাগানৰ ডাক আনিছিল ফাগু নামে বনুৱাজনে। ডাক লৈ আহোঁতে তাৰ তিনিমান বাজে। যিবোৰ দিনত পৰিবাৰৰ চিঠি আহিব পাৰে সেইকেইদিন দুই বজাৰ পিছত তেওঁ ধৈৰ্য ধৰি ৰখি থাকিব নোৱাৰে। চাইকেলখন লৈ তেওঁ ওলাই যায়। টিংখঙলৈ দূৰত্ব কমেও চাৰি মাইল।

কেতিয়াবা তেওঁ বাটতে ফাগুক লগ পায়, কেতিয়াবা ডাকঘৰত। মই ভালে আছোঁ, আশাকৰোঁ তোমাৰ ভাল। অতি সাধাৰণ কথা অথচ নিৰ্দিষ্ট দিনত চিঠিখন নাহিলে গভীৰ শূন্যতাই তেওঁক হেঁচা মাৰি ধৰিছিল। গোটেই পৰিৱেশ ধূসৰ বিবৰ্ণ।

এতিয়া বাৰু কাৰ চিঠি, কি চিঠি? চিঠি এখনৰ কাৰণে কিয় এই আকুল প্ৰতীক্ষা? কোন এখন চিঠিয়ে নো কি গুৰুত্বপূৰ্ণ বাৰ্তা কঢ়িয়াই আনিব পাৰে? তেনেহ'লে কিহৰ প্ৰত্যাশা?

হঠাতে ভূদেৱ চৌধুৰীয়ে প্ৰশান্ত শৰ্মালৈ এখন চিঠি লিখিলে। অকস্মাতে তেওঁৰ পৰা চিঠি এখন পাই প্ৰশান্তৰ মনৰ ভাব কেনেকুৱা হ'ব? আনন্দ নে বিস্ময়? চৌধুৰীৰ প্ৰতি অকৃত্ৰিম শুভেচ্ছা থকা মানুহ প্ৰায় নোহোৱা হৈছে। প্ৰশান্ত বোধহয় শেষ প্ৰতিনিধি। চৌধুৰীয়ে কৌতুক বোধ কৰিলে। ইমান দিনে প্ৰশান্তই চিঠিখন পাইছে নিশ্চয়। সদায় দৃশ্যটো লুটিয়াই চাইছে। অনুমান কৰাৰ চেষ্টা কৰিছে কোনে নো লিখিছে এইখন চিঠি?

প্ৰশান্ত শৰ্মাৰ ভতিজা ল'ৰাজনে খবৰটো দিলে।

"বৰদেউতা ঢুকাল।"

"কেতিয়া, ক'ত, কি হৈছিল?"

"যোৱাকালি ৰাতি হঠাতে মুখেৰে তেজ ওলাবলৈ ধৰিলে। ৰাতিতেই হাচ্‌পতাললৈ অনা হ'ল। তেজ বন্ধ কৰিব নোৱাৰিলে।"

"কেতিয়া গ'ল?"

"একমান বজাত।"

"বাৰু, গৈছোঁ।"

"নাই, হাচ্‌পতালত নাপাব। ইমানপৰে ঘৰলৈ লৈ গ'লেই বোধহয়।" এতিয়া গৈ কি লাভ? চৌধুৰী আকৌ বিছনাখনত বাগৰ দিলে। পিছে ৰ'ব নোৱাৰিলে। স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে উঠি কাপোৰ-কানি পিন্ধিবলৈ ল'লে।

তেওঁৰ পৰিবাৰে সুধিলে, "কি কৰা?"

"না, এবাৰ আহোঁগৈ।"

"কিহেৰে যাবা? তিনি বাজি গ'ল, এতিয়া বাছত অসম্ভৱ ভিৰ নহ'ব?"

"লাগিলে অট' এখনকে লৈ যাম।"

চৌধুৰীক দেখি প্ৰশান্ত শৰ্মাৰ ল'ৰাজন আগবাঢ়ি আহিল।

"দেউতাই আপোনাৰ চিঠিখন পাইছে। ইমান যে ভাল পাইছিল কি আৰু কম? আমাৰ ঘৰলৈ যিয়েই আহিছিল তাকেই চিঠিখন দেখুৱাইছে। এই কেইদিন কেৱল আপোনাৰেই কথা। একেলগে কি কৰিছিল, ক'ত গৈছিল সেইবোৰকে কৈ আছিল।"

ভূদেৱ চৌধুৰী মনে মনে ৰ'ল। কিনো ক'ব?

"আপোনাৰ চিঠিৰ উত্তৰ দিব বুলি মোৰ হতুৱাই লেফাফাও আনি থৈছিল। হঠাতে এনেকুৱা হ'ল।"

প্ৰশান্তৰ ছোৱালীবোৰেও সেই একেটা কথাই ক'লে।

"আপোনাৰ চিঠিখন পাই দেউতাই ইমান ভাল পাইছিল। আপোনাৰ কথাই কৈ আছিল। প্ৰথমছোৱাত আপুনি যে কিমান কষ্ট কৰিছিল তাকো কৈছে।"

প্ৰশান্ত শৰ্মাৰ পৰিবাৰ শোকত অভিভূত হৈ আকুলভাৱে কান্দি আছিল। চৌধুৰীক দেখি তেৱোঁ তাকেই ক'লে।

"আপোনাৰ চিঠিখন পাইছিল। বৰ ভাল পাইছিল।"

ভূদেৱ চৌধুৰীয়ে ৰুমালখনেৰে তেওঁৰ চকু দুটা মচি ল'লে। চিঠিখন লিখাটো আছিল তেওঁৰ অলস মুহূৰ্তৰ এক অপৰিকল্পিত ভঙ্গী। প্ৰশান্তৰ কাৰণে চিঠিখন ইমান মূল্যৱান আছিল বুলি তেওঁ ধাৰণাই কৰিব পৰা নাছিল।

কঠিন শব্দৰ অৰ্থ ঃ

আনুষঙ্গিক	—	মূল বিষয়ৰ লগত গৌণভাৱে জড়িত।
পুৰুষানুক্ৰমে	—	এক পুৰুষৰপৰা তাৰ পিছৰ পুৰুষলৈ।
সংগত	—	খাপখোৱা, উচিত, যুক্তিযুক্ত।
উদাসীনতা	—	অনুৰাগ নথকা স্বভাৱ।
অনুকম্পা	—	সহানুভূতি, কৰুণা, দয়া।
কঙাল	—	যাৰ একো নাই, নিঃস্ব, দুখীয়া, খাবলৈ নোপোৱা।
প্ৰতীক্ষা	—	অপেক্ষা।
প্ৰত্যাশা	—	আশা, ভাৰসা।
স্বয়ংক্ৰিয়	—	আপোনা-আপুনি ক্ৰিয়া কৰা।

আৰ্হি প্ৰশ্ন ঃ

(ক) অতি চমু প্ৰশ্ন ঃ (প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ মূল্যাংক - ১)

১। 'চিঠি' গল্পটো শীলভদ্ৰৰ কোনখন সংকলনৰপৰা লোৱা হৈছে?

২। শীলভদ্ৰই কোনখন গ্ৰন্থৰ বাবে সাহিত্য অকাদেমি বঁটা লাভ কৰিছিল?

৩। কাৰ চিঠিৰ বাবে ভূদেৱ চৌধুৰীয়ে অপেক্ষা কৰি আছিল?

৪। প্ৰশান্ত শৰ্মাৰ মৃত্যুৰ খবৰটো ভূদেৱ চৌধুৰীক কোনে দিছিল?

৫। ভূদেৱ চৌধুৰী টিংখঙলৈ কিয় গৈছিল?

(খ) অতি চমু প্ৰশ্ন ঃ (প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ মূল্যাংক - ২ অথবা ৩)

১। 'চিঠি' গল্পটোত ভূদেৱ চৌধুৰীয়ে কাৰ কাৰ চিঠিৰ বাবে অপেক্ষা কৰাৰ কথা আছে?

২। শীলভদ্ৰই লাভ কৰা দুটা বঁটাৰ নাম লিখা।

৩। ভূদেৱ চৌধুৰীয়ে প্ৰশান্ত শৰ্মালৈ কিয় চিঠি লিখিছিল?

৪। কাৰ চিঠি পুৰুষানুক্ৰমে সঞ্চয় কৰি থ'বলগীয়া সম্পত্তি বুলি কোৱা হৈছে? তেওঁৰ চিঠি কিয় মূল্যৱান?

৫। বৰ্তমান সময়ত চিঠিৰ প্ৰাসঙ্গিকতা কিয় কমি গ'ল?

(গ) দীঘল প্ৰশ্ন। (প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ মূল্যাংক - ৪ অথবা ৫)

১। শীলভদ্ৰৰ সাহিত্য-কৃতিৰ চমু পৰিচয় দিয়া।

২। 'চিঠি' চুটিগল্পটিৰ কাহিনীভাগ চমুকৈ তোমাৰ নিজৰ ভাষাত লিখা।

৩। ভূদেৰ চৌধুৰীৰ চিঠিখনে প্ৰশান্ত শৰ্মাৰ ঘৰত কেনে প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি কৰিছিল?

৪। আপোনজনৰপৰা চিঠি পোৱা আৰু আপোনজনৰ চিঠিৰ বাবে অপেক্ষা কৰি থকাৰ মধুৰতাখিনি গল্পটোত কেনেদৰে প্ৰকাশ পাইছে বুজাই লিখা।

৫। 'চিঠি' গল্পটিৰ নামকৰণৰ সাৰ্থকতা বিচাৰ কৰা।

পাঠবোধ ঃ

চাকৰি বা কৰ্মজীৱনৰপৰা অৱসৰ লোৱাৰ পাছত মানুহে কিছু অকলশৰীয়া অনুভৱ কৰে। তেনে সময়ত পুৰণি মনেমিলা বন্ধুৰ সান্নিধ্যই আনন্দ প্ৰদান কৰে। বন্ধুৰপৰা যদি আন্তৰিকতা আৰু আগ্ৰহপূৰ্ণ সঁহাৰি লাভ কৰা যায় তেন্তে সেই আনন্দ দুগুণে বৃদ্ধি পায়। নিজৰ পুৰণা বন্ধু প্ৰশান্ত শৰ্মালৈ এখন চিঠি লিখি ভূদেৰ চৌধুৰীয়ে তেনেকুৱা আনন্দকে অনুভৱ কৰিছে। চিঠিৰ বাবে অপেক্ষা কৰি চৌধুৰী প্ৰত্যেক দিনেই অধীৰ হৈছে। কিন্তু শেষত খবৰ আহিছে প্ৰশান্ত শৰ্মা ঢুকাল। শৰ্মাৰ ঘৰত খবৰ ল'বলৈ গৈ ভূদেৰ চৌধুৰীয়ে গম পাইছে যে মৃত্যুৰ আগতে শৰ্মাৰ ঘৰত তেওঁৰ চিঠিখনে এটা আনন্দময় পৰিৱেশৰ সৃষ্টি কৰিছিল। প্ৰশান্ত শৰ্মাই চিঠিৰ উত্তৰ লিখি পঠাবলৈ লেফাফাও আনিছিল। কিন্তু সেয়া হৈ নুঠিলগৈ। কথাখিনি গম পাই ভূদেৰ চৌধুৰীৰ শোক উথলি উঠিছে। তেওঁ নিজে যিখিনি আনন্দৰ বাবে বাট চাই আছিল, সেই আনন্দখিনি যে বন্ধু প্ৰশান্ত শৰ্মাই লাভ কৰিলে সেয়া অনুভৱ কৰি তেওঁ আৱেগিক হৈ

DAILY ASSAM

পৰিছে। গল্পটোত অপ্রাপ্তিৰ মাজতো লুকাই থকা মধুৰতাৰ সুন্দৰ প্ৰকাশ ঘটিছে।

ওপৰঞ্চি তথ্য ঃ

(১) গল্পটিৰ নাম হৈছে 'চিঠি'। সাধাৰণতে গল্পৰ নামকৰণৰ মাজত কেইবাটাও কথা জড়িত হৈ থাকে, যেনে ঃ (ক) বিষয়বস্তুৰ ইংগিত, (খ) মূল চৰিত্ৰৰ পৰিচয়, (গ) কেন্দ্ৰীয় ভাব ইত্যাদি।

'চিঠি' গল্পটোৰ নামটোৰ লগত বিষয়বস্তুৰ ইংগিত আৰু কেন্দ্ৰীয় ভাব দুয়োটা কথা জড়িত হৈ আছে। গল্পটোৰ বিষয়বস্তু চিঠিক লৈয়ে গঢ় লৈ উঠিছে। এজন ব্যক্তিয়ে তেওঁৰ বন্ধুলৈ চিঠি পঠিয়াই উত্তৰৰ বাবে অপেক্ষা কৰিছে। চিঠিৰ প্ৰসঙ্গত প্ৰখ্যাত সাহিত্যিক ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰলৈ অহা আৰু ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰে বিভিন্নজনলৈ দিয়া চিঠিবোৰৰ গুৰুত্বৰ কথা কোৱা হৈছে। লগতে ব্যক্তিজনে ঘৰৰপৰা কিছুদিন আঁতৰত থাকোঁতে পত্নীৰ চিঠিৰ বাবে অধীৰভাৱে অপেক্ষা কৰাৰ কথাও কোৱা হৈছে। আনহাতে এখন চিঠিয়েই হৈ পৰিছে গল্পটোৰ কেন্দ্ৰীয় বিষয়। ভূদেৱ চৌধুৰীয়ে বন্ধু প্ৰশান্ত শৰ্মালৈ প্ৰেৰণ কৰা চিঠিখনক কেন্দ্ৰ কৰি দুখন ঘৰত উৎকণ্ঠা আৰু আনন্দৰ সৃষ্টি হৈছে। চিঠিৰ উত্তৰ লিখাৰ পৰিকল্পনা কৰি থকা প্ৰশান্ত শৰ্মাৰ মৃত্যু হোৱাত চিঠিৰ বাবে অপেক্ষা কৰি থকা ভূদেৱ চৌধুৰীৰ সেই আশাৰো মৃত্যু ঘটিছে। আনকি বন্ধুৰ মৃত্যুৰ খবৰ ল'বলৈ যোৱা ভূদেৱ চৌধুৰীক সকলোৱে চিঠিখনৰ কথাকেই কৈছে।

এনেদৰে বিশ্লেষণ কৰিলে দেখা যায় যে, গল্পটিৰ নামকৰণ সাৰ্থক হৈছে।

(২) 'চুটিগল্প'ৰ কিছুমান বৈশিষ্ট্য সমালোচকসকলে নিৰ্ধাৰণ কৰি দিছে। সেইসমূহ হ'ল ঃ (ক) আৰম্ভণি আকস্মিক, (খ) সামৰণি নাটকীয়, (গ) ভাবৰ একমুখিতা, (ঘ) জীৱনৰ পূৰ্ণচিত্ৰৰ পৰিৱৰ্তে কোনো নিৰ্দিষ্ট দিশৰ উপস্থাপন, (ঙ) কম চৰিত্ৰৰ সমাৱেশ, (চ) কম পৰিসৰ ইত্যাদি।

শিক্ষকৰ প্ৰতি ঃ

শ্ৰেণীত পাঠদানৰ সময়ত অসমীয়া চুটিগল্পৰ স্তৰকেইটাৰ লগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পৰিচয় কৰাই দিয়াৰ লগতে ৰামধেনু যুগ তথা তাৰ পৰৱৰ্তী কালৰ অসমীয়া চুটিগল্প সম্পৰ্কে চমুকৈ ক'লে ভাল হ'ব। চুটিগল্পৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ 'চিঠি' চুটিগল্পটোত কেনেদৰে ৰক্ষিত হৈছে বুজাই ক'ব পাৰে। লগতে শীলভদ্ৰৰ চুটিগল্পৰ বিষয়ে কিছু কথা ক'লে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল উপকৃত হ'ব।

●●●